

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/14735-14741

61 01

Sayı: 48335108.610.01/30428
Konu: Soru Önergeleri

14/02/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.01.2012 tarihli ve 101014 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Iğdır Milletvekili Sinan OĞAN' ın, Iğdır'ın bazı köylerinin sulama suyu ihtiyacına ilişkin, 7/14735, 7/14736, 7/14737, 7/14738, 7/14739, 7/14740 ve 7/14741 esas numaralı yazılı soru önergeleri, Bakanlığımca incelenmiş olup, cevabi yazı ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK:

Cevabi Yazı (.3 sayfa)

**İĞDIR MİLLETVEKİLİ SİNAN OĞAN'IN 7/14735, 7/14736, 7/14737, 7/14738,
7/14739, 7/14740 VE 7/14741 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİ
HAKKINDA ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

7/14735 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ;

SORU 1. *Tuzluca ilçesine bağlı Badıllı köyü sulama kanalına ilişkin herhangi bir çalışmanız var mıdır?*

SORU 2. *Varsa bu çalışmalarınız ne zaman hayata geçirilecektir.*

CEVAP 1-2. Tuzluca İlçesi Badıllı Köyü sınırları dâhilinde işletmeye açılmış herhangi bir sulama şebekemiz bulunmamaktadır. Ayrıca Tuzluca İlçesi sınırlarında geliştirilen ve proje yapım aşamasındaki Ünlendi Barajı sulama şebeke sahası içerisinde de yer almamaktadır. Müracaat halinde adı geçen köyün tarım arazileriyle ilgili yaz sezonunda gerekli etüt çalışmaları yapılabilecektir

7/14736 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ;

SORU 1. *Gödekli halkının daha iyi şartlar altında tarım yapabilmesi için önerileriniz nelerdir?*

SORU 2. *Gödekli'deki kanal tahribatı üzerine şu ana kadar herhangi bir proje geliştirilmiş bulunmakta mısınız?*

SORU 3. *Söz konusu sulama kanalı problemi tarafınızca nasıl ve ne zaman halledilecektir?*

7/14737 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ;

SORU 1. *Hacıağa köyündeki sulama kanallarının bakımı en son Bakanlığınız tarafından ne zaman yapılmıştır?*

SORU 2. *İğdir ve köylerindeki sulama kanallarına bakım işlemi hangi periyotlarda yapılmaktadır.*

SORU 3. *Hacıağa köyündeki kanal sorununu çözmek için geliştirilmiş projeniz var mıdır? Var ise proje detayları nelerdir?*

7/14738 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ;

SORU 1. *Saraçlı köyünden geçen kanalların tamir edilmesine ve büyütülmesine ilişkin şu ana kadar yapılmış herhangi bir çalışmanız var mıdır?*

SORU 2. *Sulama kanallarının yeniden modern koşullara kavuşturulması ne zaman gerçekleştirilecektir?*

7/14739 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ;

SORU 1. *A 33 kanalının en son bakımı ne zaman yapılmıştır? Bu bakımdan sonra, tarafınızca kanalın tahrip olmasına rağmen herhangi bir çalışma yapılmamasının nedeni nedir?*

SORU 2. *Tazeköy'ün sulama sıkıntısının tarafınızca ne zaman giderilmesi öngörülmektedir?*

7/14740 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ;

SORU 1. *Yukarı Topraklı köyünün söz konusu sebeplerden dolayı yaşadığı sulama sıkıntısının giderilmesi hususunda gerekli çalışmalarınız yapılmakta mıdır? Bunlar nelerdir?*

SORU 2. *Bunca zamandır Yukarı Topraklı köyündeki sulama sorunlarının çözülememesinin sebebi nedir?*

7/14741 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ;

SORU 1. *Yukarı Aratan köyünün sulama suyunun artırılması ve ekilebilir arazilerin yeteri şekilde sulanmasına ilişkin şu ana kadar yapılmış plan ve projeleriniz nelerdir?*

SORU 2. *Yukarı Aratan köyü ile ilgili projeleriniz bulunmaktaysa ne zaman faaliyete geçecektir? Yok ise böyle bir projeyi ne zaman hazırlamayı düşünmektесiniz?*

7/14736-14741 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİNİN CEVAPLARI;

İğdır İli Aralık İlçesi Hacıağa, Gödekli, Tazeköy, Saraçlı, Yukarı Topraklı ve Yukarı Aratan köyleri yerleşimlerine ait arazilere hizmet eden kanallar İğdır Ovası, Doğu İğdır sulama ünitesi dâhilinde 1991 yılında işletmeye açılmış; 24.06.1998 tarihinde de 6200 sayılı Kanunun 2 nci maddesi (k) bendine dayanılarak; işletme bakım-onarım ve yönetim sorumluluğu, faydalananların kurduğu Aralık İlçesi ve Köyleri Sulama Birliği'ne devredilmiştir.

Devir Sözleşmesinin, 3 üncü maddesinde; “Tesisin işletilmesi ile ilgili her türlü hizmet, Faydalanan tarafından yapılacaktır. Bu hizmetlerin yürütülmesi için faydalanan yeterli bir teşkilat kuracaktır. Bu hizmetlerde çalıştırılacak personel, faydalananın talebi halinde DSİ tarafından, imkanlar ölçüsünde, eğitilecek ve her türlü teknik yardım sağlanacaktır.”,

4 üncü maddesinde; “Tesisler her yıl DSİ ve Faydalanan temsilcilerinden oluşan bir grup tarafından muayene edilecek ve muayene sonunda faydalananın gücü dahilinde yapabileceği ve/veya yaptırabileceği bakım onarım hizmetleri faydalanan tarafından zamanında ve tam olarak yapılacaktır. Aksi halde, bu işler DSİ tarafından yerine getirilecek ve yapılan giderlerin tamamı faydalananadan geri alınacaktır. Yıllık muayene ve kontrollerde DSİ 'nin direktiflerine ve önerilerine uyulacaktır.”,

7 nci maddesinde; “Tesisin bakım onarım giderleri tamamen Faydalananana aittir. Faydalanan, DSİ'ce yeterli bulunacak bir meblağı bakım ve onarım fonu olarak ayıracak veya her yıl koyacaktır. DSİ, bakım onarımla ilgili işlerin yapılmasını ve ayrılan para miktarının harcanmasını –denetlemeye her zaman yetkilidir. Tesisin bakım ve onarımı konularında DSİ'nin yazılı olarak vereceği talimatları Faydalanan, verilen süre içinde yerine getirecektir.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen bu hükümler çerçevesinde; önergede belirtilen hususların muhatabı tesisin işletme, bakım-onarım ve yönetim sorumluluğunu devralan Aralık İlçesi ve Köyleri Sulama Birliğidir. Ancak, Birlik tarafından verilen işletme ve bakım hizmetlerinin karşılığı olarak, çiftçilere tahakkuk ettirilen ücretler ve geçmişten gelen borçların ödenmemesi sebebiyle, işletme ve bakım hizmetlerinin birlik tarafından yeterince ve gereği gibi yapılamaması veya yaptırılmaması mesele yaratmaktadır.

İşletme ve bakım onarım hizmetlerinin devredilmesine rağmen membadan mansaba doğru baraj, regülatör, çökeltim havuzu, tahliye ve drenaj kanalı temizliği, tahrip olan sulama kanal kapakları yenilenmesi gibi bakım onarım hizmetleri için 2009-2012 yılları arasında, Bakanlığımca 3.000.407,45 TL'lik harcama, Sulama Birliğinin geri ödemesine tâbî tutulmak şartıyla, sadece adı geçen köylerin de yer aldığı Doğu İğdır (Aralık) sulama sahasında yapılmıştır.

Çeşitli sebeplerle zaman içerisinde tahrip olmuş tesislerin, artan bakım ve onarım ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik olarak, sulama tesislerinin millî ekonomiye katkısının devam ettirilmesi, fonksiyonlarını tam olarak yerine getirmelerinin sağlanması, çiftçilerin faydalanma süresinin ve şartlarının iyileştirilmesi, işletme ve bakım faaliyetlerinin sürekliliği ile su tasarrufunun sağlanması ile çalışmaların DSİ ve devralan kuruluş tarafından müştereken yürütülmesi maksatlarıyla, Bakanlığımca, Bakım-Onarım ile İyileştirme ve Rehabilitasyon Projeleri geliştirilmiştir.

Söz konusu Projeler, Aralık İlçesi ve Köyleri Sulama Birliği'ne bildirilmesine rağmen, su kullanım hizmet bedelini çiftçilerden tahsil edememeleri gerekçesiyle katılamayacaklarını belirtmişlerdir. Adı geçen Birliğin, 01.01.2013 tarihi itibarıyla mükelleflerinden yaklaşık olarak 5.500.000,00 TL su kullanım hizmet bedeli alacağı olup, bu alacağın 158.577,00 TL'lik kısmı Gödekli, 154.362,00 TL'lik kısmı Saraçlı, 186.679,00 TL'lik kısmı Hacıağa, 85.073,00 TL'lik kısmı Tazeköy ve 70.726,00 TL'lik kısmı Yukarı Aratan ve 63.247,00 TL'lik kısmı ise Yukarı Topraklı Köyleri çiftçilerine aittir.

Batı ve Doğu Iğdır sulama ünitelerinin su kaynağı, Aras Nehrinin doğal akımları ile Kars ili sınırları dâhilinde Arpaçay Nehri üzerine inşa edilen Arpaçay barajıdır. Her iki kaynaktan Iğdır Serdarabat regülatörü vasıtasıyla Batı ve Doğu Iğdır sulama sahasına su alınmaktadır. Dolayısıyla sulama suyu her bir köye ayrı ayrı değil de bilindiği üzere sırasıyla iletim, ana, yedek ve tersiyer kanal dağılımı şeklinde ulaştırılmaktadır. Dolayısıyla Doğu Iğdır sulama sahasındaki 30 adet köy arasında membada, mansapta, kuzeyde, güneyde olmak üzere sahanın değişik yerlerinde yer alan Saraçlı, Gödekli, Tazeköy, Hacıağa, Yukarı Topraklı ve Yukarı Aratan köylerinin her birine ayrı bir kanalla su götürülmesi teknik olarak mümkün değildir. Sulama tesisinin ortak kullanımı ve suyun ortak paylaşım kültürünün gelişmesinin yanı sıra; Sulama Birliğinin planlı, programlı ve disiplinli çalışması da yaşanan lokal su meselelerinin hallinde, büyük ehemmiyet taşımaktadır.

